

Nr 414

Av herr Cassel, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till avlöningar vid tekniska högskolan.

Av statsverkspropositionen, åttonde huvudtiteln punkt 163, framgår att såväl överstyrelsen för de tekniska högskolorna som kollegienämnden för kungl. tekniska högskolan föreslagit inrättande av professor i ämnet gasdynamik i Co 14 och samtidig indragning av befattningen som lärare i ämnet med ett arvode av 3 200 kronor. Departementschefen har emellertid ej biträtt detta förslag. Med anledning härav må följande framhållas.

Professur i flygmotorteknik har tidigare (1949) äskats av högskolan efter utredning och förslag av flygforskningskommittén. Detta äskande biträdades ej av departementschefen, vilket föranledde en motion i ärendet. Statsutskottet har härom anfört följande (1950, utlåtande nr 8):

”Utskottet, som ansett sig böra tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får i anledning av det i motionen I: 117 framställda yrkandet framhålla, att flygteknikens snabba utveckling synes göra inrättandet av en professur i flygmotorteknik till ett mycket angeläget önskemål. Utskottet har likväl icke ansett sig böra biträda motionärernas förslag men förutsätter, att Kungl. Maj:t ägnar frågan uppmärksamhet och att den ifrågasatta professuren kommer till stånd så snart förhållandena det medgiva.”

Flygforskningskommittén har därefter (skrivelse 6 juni 1952) utvidgat sitt förslag till att rekommendera att en professur i gasdynamik snarast kommer till stånd i stället för den biträdande lärarbefattningen. Kommittén har samtidigt, vid granskning av lärarfrågan i ämnet flygmotorteknik, anfört, att en nödvändig förutsättning för att inrättandet av en professur i flygmotorteknik skall kunna anstå tills vidare är att den grundläggande undervisningen i gasdynamik blir tillgodosedd genom att professur däri inrättas.

Överstyrelsen för de tekniska högskolorna har i sina petita för 1956/57 anfört bl. a. följande:

”Med hänsyn till flygteknikens snabba utveckling efter det senaste världskriget har förevarande ämnesområde kommit att intaga en central ställning inom den flygtekniska utbildningen och forskningen. Behovet av en professur i ämnet — även vitsordat av flygforskningskommittén — finner överstyrelsen därför angeläget.”

Härjämte må anföras att undervisningen i gasdynamik vid högskolan under senare år varit anförtrödd åt en internationellt högt skattad vetenskapsman inom området, som innehåft docentstipendium och som nu kom-

mer att övergå till verksamhet i annat land. Då högskolan endast disponerar ett lågt antal docentstipendier och då dessa äro rörliga finns föga anledning antaga att med den stora konkurrens som råder mellan olika docenter en ny innehavare av stipendiet kommer att vara knuten till ämnet gasdynamik. Som följd härav kommer undervisningen i gasdynamik endast att handhas av biträdande lärare med mycket begränsad undervisningstid.

För att undervisningen i flygteknik skall kunna bedrivas på ett mot teknikens nuvarande ståndpunkt svarande sätt synes det ofrånkomligt att professor i gasdynamik snarast inrättas.

Under åberopande av vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av statsverkspropositionen punkt 163 måtte besluta, att biträdande lärarbefattningen i gasdynamik vid kungl. tekniska högskolan omändras till professor i ämnet, varvid samtidigt biträdande lärarbefattningen indrages.

Stockholm den 26 januari 1956

Leif Cassel
